Anul 36 — BUCUREŞTI, la 26 Iunie 1938 — Nr. 25

LIBERTATEA

—Foaie pentru săteni şi muncitori, întemeiată la Orăştie, în anul 1902—

„LIBERTATEA" ESTE PROPRIETATEA FAMILIEI MOŞTENITOARE ALUI ION I. MOŢA

Redactor răspunzător: GAVRIL POP

PREŢUL FOII ESTE:
120 Lei pe un an, 60 Lei pe ½ an, 30 Lei pe 3 luni.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA „LIBERTATEA" Moţa
BUCUREŞTI I. — Calea Victoriei 63.
Aici se vor trimite orice scrisori pentru redacţie precum şi cererile sau banii pentru abonamente.

Apare în fiecare Duminecă

Preţul unui număr 2 Lei

Şcoala pentru strâmbarea spinării...

Este în deobşte ştiut, că cea mai mare spaimă a jidanilor este serviciul militar. In caz de război, jidovii sunt, sau spioni, sau dezertori. In timp de pace, fac pe dracul în patru, numai să scape de serviciul militar. Născocirile de cari se folosesc sunt uneori de-adreptul uluitoare. Incepând cu încercarea de a plăti cu bani dispensarea de serviciul militar şi până la rănirea cu voia a trupului, pentru a nu mai putea fi de folos în armată — jidanii toate le încearcă.

In Polonia, unde chestiunea jidovilor a fost pusă în rândul problemelor naţionale, jidanii caută mai des mijloacele de a scăpa de serviciul militar. Autorităţile poloneze, au descoperit, în localitatea Gora Kalvarya o şcoală specială pentru acest scop. In localitatea amintită mai sus funcţionează o şcoală de talmudişti, care ar avea însărcinarea de a creşte hahamii. Autorităţile au rămas uimite când au văzut că toţi elevii acestei şcoale sunt strâmbi de spinare. Copii născuţi cu spinarea îndoită se mai întâlnesc, dar nu atâţia câţi au văzut autorităţile poloneze la şcoala de talmudişti. Şi s'au pus la cercetări. Rezultatul cercetărilor este deadreptul surprinzător. Şcoala de talmudişti, în loc să crească hahami, strâmba spinarea jidovilor, ca să scape de serviciul militar! Cu aparate anume făcute, peste zi jidovii umblau încârligaţi, de aproape arau cu nasul în pământ, iar peste noapte erau culcaţi în paturi special construite, cari le înţepeneau spinarea strâmbă. După o vreme — de altfel destul de îndelungată — spinarea jidovilor rămânea strâmbă, fără ca medicii să o mai poată îndrepta. Aşa se prezèntau apoi la recrutare şi — fară de nici o piedică — medicii militari îi scuteau dela serviciul militar.

Descoperirea autorităţilor din Polonia dovedeşte cu prisosinţă până unde merge dispreţul jidanilor faţă de patrie. Căci a încerca să fugi de serviciul militar însemnează a dispreţui patria care îţi dă pânea cea de toate zilele. Dacă în timp de pace jidanii sunt în stare a să vârşi fapte ca aceea cu strâmbarea spinarii, îşi poate închipui oricine, de ce sunt în stare să facă jidanii în timp de război, când viaţa soldatului este pusă în primejdie.

Şcoala pentru strâmbarea spinării din Polonia ne îndeamnă să repetăm spusa: Păzeşte, Doamne, ţara pe care trebue să o apere jidanii!..

G. Pop

„Cerem predarea oraşului"
este strigătul femeilor şi al copiilor pe străzile Valenciei
— Semne care vestesc sfârşitul războiului spaniol —

Zi şi noapte, aeroplanele naţionaliste aruncă mii de bombe asupra oraşelor Valencia şi Barcelona. Dintre toate oraşele mari ale Spaniei, aceste două au rămas încă în mânile republicanilor. Bombardarea este aşa de violentă încât a băgat groază, nu numai în populaţia civilă, dar şi în regimente. Pe străzile Valenciei au fost prinşi mai mulţi ostaşi cari lipeau afişe cu următorul conţinut: »*Vrem capitularea (predarea)*«. Mii de femei şi copii, îngroziţi de vedenia morţii, au pornit în procesiune pe străzi, strigând cu glas puternic: „*Cerem predarea oraşului*"! In faţa vrerii poporului, autorităţile sunt neputincioase. Au încercat să oprească manifestaţiunile de pe străzi, împrăştiind mulţimea cu mitralierele. Mulţimile s'au retras. Dar în scurtă vreme au apărut în altă parte, cerând şi mai răspicat predarea oraşului. Lupta între populaţia civilă şi autorităţi ridică şi mai mult clipele de groază prin cari trece nefericitul popor spaniol, rămas încă sub guvernamentali.

In vremea acesta trupele naţionaliste înaintează cu repeziciune. Nimic nu se poate pune în faţa lor. Pe frontul de mijloc se află la numai 54 de km. de oraşul Valencia iar pe cel dinspre mare la 60 de km. de Barcelona. Armata 43 a fugit în Franţa. Semnele acestea vestesc o apropiată predare a guvernamentalilor. Generalul Franco a declarat, că în cel mult o lună, Spania va fi definitiv curăţită.

Românii rămân cu vorbele, jidanii cu câştigul!...
Ce spune statistica în legătură cu împărţirea veniturilor ţării

Venitul ţării pe anul 1936 arată repartiţia următoare a celor 162 de miliarde:

Agricultură	22 miliarde
Industrie	23 miliarde
Plata funcţ.	58 miliarde
Meseriile	9 miliarde
Alte venituri	17 miliarde

Impărţind pe neamuri aceste venituri, vine astfel:

Români	44 miliarde
Minoritari (unguri, sârbi etc.)	17 miliarde
Jidani	101 miliarde

. Cifrele acestea — scrie un mare gazetar român — sunt dureros de vorbitoare. Şi iată de ce: Intâi, agricultura, care este îndeletnicirea de căpetenie a celei mai mari părţi a populaţiei româneşti — ia parte la venitul naţional cu abia 22 de miliarde, în vreme ce industria câtorva piraţi (bandiţi de mare) confişcă din venitul naţional 81 de miliarde — exact 50 de procente — adecă aproape de 4 ori mai mult decât agricultura. Al doilea: două milioane de jidani câştigă în România peste o sută de miliarde. Prin urmare 50 de mii de lei de cap de jidan. Aproape 15 milioane de Români n'au însă din venitul naţional decât 44 de miliarde, adecă mai puţin de 3 mii de lei de suflet de Român!

Avem dreptul să spunem că Galiţia a intrat în Canaan?.., — se întreabă marele gazetar. Să judece acest lucru cetitorul.

—o—

FOIŢA

DOUĂ LUMI ÎNTR'UN SAT

Domnul Schvarzenfi, fost »beamter» la judeţ, din pricina jurământului, nu şi-a mai aşteptat pensionarea, ci îşi deschise în satul de naştere, în casele rămase moştenire dela socru-so, o prăvălioară, cât o desagă, cu fel de fel de mărunţişuri. Copiii satului, dela scosul ciurzii până seara la culcatul găinilor, stăteau cu ochii înholbaţi, lăsându-le gura apă la vederea atâtor zaharicale în toate culorile şi în diferite forme. Câte unul mai norocos s'avânta cu leul în mână, îl lăsa pe tarabă şi ieşia cu comedia de zahăr în gură, spre ciuda şi râvna gloatei, care l-se strângea în juru-i.

Schvarzenfi, regulat, în fiecare zi, de cum îşi ia cafeaua, până la vremea închisului, cu pauza de un cias la amiaz, şede după tarabă cu ciubucul între dinţi-i de aur, într'o mână ţinând măturicea de alungat muşte, iar în cealaltă gazeta. Trebue s'o amintesc dela început că Schvarzenfi e cel mai stăruitor cetitor de gazete, din câţi am putut cunoaşte până azi. Dumnealui ceteşte toate jurnalele nemţeşti şi ungureşti, câte-i pică în mână. Nu ştiu pe cine are la oraş, că aproape în fiecare zi îi vine câte un pachet. Şi bucuria omului când intră factoriţa cu teancul de hârtie învechită. Căci gazetele lui Schvarzenfi poartă data unei săptămâni încheiate. Cum pune mâna pe pachet, lui Schvarzenfi îi sticlesc ochii de nerăbdare Pare c'ar aştepta omul ceva mare, un noroc, o veste de bucurie din teancul de hârtie cetită.

Cu mânile grăbite îşi şterge ochelarii, dă foc cocenilor din ciubuc, se aşează tacticos pe scaun şi răsfoieşte număr de număr, fugind cu ochii peste rânduri ca un tren peste traversele de stejar, de sub el.

Din când în când privirea i-se opreşte în loc, înhoalbă ochii, ai crede că i-se sparg ochelarii. La scurte răstimpuri, fără de a-şi ridica capul, jepcheşte cu măturicea în muştele, cari au roit pe zaharicalele din cutiile rânduite pe tarabă. Câteodată atât de câinit îi e alungatul muştelor, că sare câte-o bonboană, durigându-se pe duşumele. Alteori hâşăitul e lin, milos, pare c'ar vrea numai să-şi mângăie marfa.

După ce răsfoieşte foaie de foaie, luând cum s'ar ce smântâna noutăţilor, Schvarzenfi s'apucă de adevăratul cetit. Ia ziar după ziar şi nu

(Urmare în pag. 2)

M. S. Regele a făcut o vizită pe neaşteptate în Turcia

In ziua de 17 Iunie anul de faţă M. Sa Regele s'a urcat în vaporul »Luceafărul« şi a plecat în Turcia. In ziua de 18 Iunie vaporul a sosit la Constantinopol unde M. Sa a fost primit de către Djelal Bajar ministru preşedinte şi Rustu Arras ministrul de externe. In ziua de 19 Iunie M. Sa Regele s'a întâlnit cu Kemal Ataturk, preşedintele republicei Turceşti, cu care a stat de vorbă timp îndelungat.

—◆—

Câţi bani s'au strâns din timbrul aviaţiei

Se vesteşte din Bucureşti: după arătarea ministerului aerului, din anul 1931 şi până azi, de pe timbrele de aviaţie au fost strânşi 3 miliarde 195 de milioane lei. Din aceşti bani, 93 de milioane au fost folosiţi pentru fabricarea timbrelor, iar ceilalţi pentru cumpărarea de aeroplane, motoare şi pentru întărirea aviaţiei comerciale.

—◆—

Spre o înţelegere între Italia şi Jugoslavia

Ministrul preşedinte al guvernului jugoslav, Stoiadinovici, se află în Italia. Dsa pertractează legarea unei înţelegeri între Jugoslavia şi Italia. La această înţelegere va fi chemată România, Bulgaria şi Turcia. Ziarele engleze cred a şti că această înţelegere a fost plănuită de către Germania.

—◆—

4 milioane de soldaţi ruşi fac manevre la graniţa polonă

Aproape 4 milioane de soldaţi ruşi fac manevre în apropierea graniţei cu Polonia. Din cercurile poloneze se vesteşte, că aceste manevre ar avea ca scop pregătirea pentru cazul când Germania ar ataca Cehoslovacia. In acest caz armatele ruseşti ar călca peste pământul Poloniei, ca să sară în ajutorul Cehoslovaciei.

Manevrele armatei ruseşti au produs o mare îngrijorare în toată Europa.

Săptămâna luminii

Cartea este izvorul de lumină dela care se adapă sufletul omului. Dacă ai carte, ai parte, — zice un înțelept proverb românesc. Adevăr mare grăește în acest proverb. Omul cu știință de carte își îndreaptă cu mai multă ușurință pașii pe căile vieții. Mintea se cumpănește lucrurile cu alți ochi sufletești. Omul cu știință de carte are alte rosturi în viață. Pe când cei care nu are carte, — nu are nici parte. Mersul lui pe cărările vieții este șchiopătat și toată râvna sa în viață se lovește de zidul, foarte greu de trecut, al neștiinței.

Cinstea pe care o dau cărții alte neamuri a fost împământenită și la noi. Scriitorii sunt îndrumătorii unui neam pe căile luminei. Strădania și munca lor nu se poate răsplăti cu aur. Ea trebue răsplătită cu cinstire. De aceea, in săptămâna care, în toate țările este închinată cărții, scriitorii ș munca lor se bucură de o cinstire aleasă.

In ziua de 23 Iunie, la București s'a deschis săptămâna cărții.

Ea este patronată de însuși M. Sa Regele care este înaltul protector al tuturor acelora cari și-au închinat rostul vieții pentru luminarea deaproapelui. In aceasta săptămână, care trebuie botezată »săptămâna luminii», datori suntem să sprijinim, cu puținul nostru întrecător cartea românească, cumpărând-o de acolo de unde este scoasă la vedere. Pentru-că nu trebue să uităm, că țara în care oamenii cetesc mai multe cărți, aceea este țara cea mai aleasă între altele.

—◆—

DE TOATE

Vacile furnicilor

Dacă furnicile n'ar fi atât de mici, — cea mai mare dintre ele e mică pe lângă cel mai mic șoricel,— ele ar fi făcut, nu numai oamenilor, de nesuferit viața pe acest pământ.

Din fericire însă pentru noi aceste minunate insecte nu pot crește mai mari, din pricina imperfecțiunii aparatului lor respirator, care nu poate sluji un corp mai mare.

Dar așa cum sunt, furnicile sunt o continuă sursă de uimire pentru cei cari le studiază și omul are de ce roși adesea în fața inteligenții, îndemânării și prevederii lor.

Ați auzit desigur de grânarele lor, dar poate nu știți încă de cirezile lor de vaci... Aceste vaci cu lapte sunt niște musculițe verzi, cari sug din plante un suc dulce și lăptos, foarte gustat de furnici. Grija pe care o poartă ele acestor musculițe, pe care le adăpostesc în «staule» anume construite, le duc să «pască» și le ajută să se înmulțească, nu poate fi comparată de cât cu aceea pe care țăranul o poartă vacii sale, care îi hrănește copiii.

Și pentrucă am vorbit despre furnicile care păzesc cirezele de vaci, trebuie să amintim că, printre cele două mii de soiuri de furnici ce se găsesc pe pământ, sunt comunități ale căror desvoltare culturală urmează, pare-se, aceleași reguli ca și ale vieții sociale omenești.

Unele neamuri de furnici trăiesc numai prădând alte insecte și chiar animale. Acestea sunt furnicile vânătoare. Apoi sunt furnicile agricole, care strâng grâne și cultivă chiar mici ciuperci în grădini subpământene.

Cât pentru cele care cresc cirezile, despre care am vorbit mai sus, ele pot fi socotite ca furnici păstoare.

Dar despre aceste minunate viețăți s'au scris sute de cărți, pentru mici și mari, și noi n'am voit aci de cât să amintim câteva din minunatele lor daruri.

Preț de război

In Spania de ambele nuanțe politice, starea de război a ajuns să familiarizeze populația cu această situație, care cu timpul a început să fie socotită normală.

Vestitorii streini ai gazetelor încrestează în scrierile lor aspectul curios al vieții curente spaniole. Un vestitor străin scrie următoarea întâmplare: Pe străzile unui oraș, supus bombardamentelor de artilerie, un neguțător de lapte striga, ducând în spinare două găleți ce atârnau în amândouă părțile:

— Un pesetas kilogramul de lapte, un pesetas! Un obuz cade și-i sfărâmă una din găleți. Fără să se mire și nici să stea pe gânduri, neguțătorul continuă să strige acum:

— Doi posetas kilogramul de lapte, Doi pesetas!...

De frica poliției

Faimosul bandit american Sikowsky, supranumit Kid Tiger, care n-a reușit să găsească ospitalitate în nicio țară, s'a supus unei operații, spre a-și schimba complet fața. Nasul, urechile și gura au suferit schimbări atât de mari, încât agenții poliției americane numai cu greu ar mai putea să l recunoască.

Sikowsky și a procurat un pașaport spaniol guvernamental pe numele de Newborn, adică „nou născut".

Fostul bandit american are de gând să plece, împreună cu o prietenă a lui, într'o țară îndepărtată unde să înceapă o viață nouă.

„Jur în fața lui Dumnezeu că voi crește copilul în spiritul german și pentru poporul german"

Biserica catolică din Germania a fost înlocuită cu biserica națională.

Schimbarea bisericei germane a fost produsă de două cauze mari: 1. Lupta dintre biserica catolică a Romei și național socialismul dlui Hitler și 2, Credința deosebită de a altor popoare, pe care germanii o au față de Domnul nostru Isus Cristos.

Lupta cu biserica catolică s'a născut îndată ce partidul național socialist a spus stăpânire pe Germania. Acolo era foarte puternic partidul catolic, cu care cancelarul Hitler a avut foarte mult de luptat, dar pe care, până în cele din urmă, l-a îngenunchiat. Preoții catolici, îndemnați și de către mai marii lor din Vatican, nu s'au supus rânduelii celei nouă din Germania și astfel s'a pornit împotriva lor o adevărată prigoană care a ajuns până la ruperea legăturilor dintre Vatican și Germania. Acest fapt a pregătit, în mare măsură, schimbarea care s'a făcut în biserica din Germania.

Credința păgână a poporului german este a doua cauză care a ajutat la schimbarea bisericei. Poporul german trăește și azi în credința că asupra lui veghează zeii războiului lui, cari au făcut din el un popor ales pentru a stăpâni. Acești zei păgâni ar fi subt supunerea Dumnezeului adevărat, în care germanii cred. De aceea și credința lor se numește neo-păgână. Această credință a pus stăpânire pe o parte a poporului german, astfel că înscăunarea ei ca credință oficială a suferit amânare, numai din cauza certurilor cu Vaticanul.

Biserica națională

In săptămâna trecută a fost publicat documentul care întărește introducerea în Germania a bisericei naționale. Această biserică luptă împotriva creștinismului. Ea slujește numai voința poporului. Biserica națională *va îndepărta crucea și biblia și toate icoanele sfinte din altare*, înlocuindu le cu „Mein Kampf" (Războiul meu), carte scrisă de cancelarul Hitler, lângă care va fi așezată o sabie

Botezul copiilor

Ceremonia botezului va fi astfel îndeplinită: Tatăl va sta drept, cu copilul în mână, în fața altarului și va rosti: Jur în fața lui Dumnezeu că eu, tatăl copilului soției mele, sunt de viță ariană (curat germană) Jur că-l voi crește în spiritul german și pentru poporul german.

Crucea creștină înlocuită

Ingenunchierea în biserica națională germană este socotită ca o lipsă de onoare. *Crucea creștină va fi înlocuită cu svastica, crucea încârligată.*

Crezul sau «cheredeul» va fi înlocuit cu «Crezul» următor: «Credem în Reichul (republica) național socialist și etern. Credem în concepția lumii național socialiste, care s'a născut din inima lui Adolf Hitler. Credem în el singur, mântuitorul și capul națiunii germane. Jurăm că vom executa toate poruncile cuprinse în ea».

Neașteptata schimbare a bisericei în Germania — cum era și de așteptat — a produs o impresie uluitoare în toată lumea. Fiind încă proaspătă, nu se știe ce înfruntare va lua Vaticanul. Frământările se vestesc a fi mari. Despre tot ce se va petrece, vom înștiința cetitorii, la vremea sa.

(continuare din pag. 1)

Două lumi într'un sat

lasă doască nerumegată. Câte un rând îl cetește de două, trei și chiar de patru ori. Ceeace nu-l prea interesează numai odată, și aceea păsărește, cum ar ciuguli dintr'un strugure necopt.

Când vreun mușteriu i-se rătăcește în prăvălie, fără de-a căuta cine-i, întreabă mașinalicește: «ce dorește».

Numai după ce i se cere marfa, ridică capul, se scoală și servește pe cumpărător. Dacă acesta e un strein, un necunoscut, deodată cu încasarea prețului, îi zice și sănătate bună. Iar de-i intră un creștin din sat, domnul Schvarzenfi, nu-și uită năravul, de-a descoase pe om până în firile subțiri.

— «No, Dumitru, iar facem alegere de diputăt».

— «Iară, domnule Schvârțânfi».

— «Și acuma, tu Dumiiru, unde dai votu și pune pecetu?»

— «Oiu vedea atunci, ce-oiu face!»

— «Și dacă nu biruie pe care vrea tu și vrea satu tot?»

— «Să ne trăiască cine va ieși, că tot Român de-al nostru o hi și ăla!»

— «No, ce auzit, că satu face revoluțion!»

— «Ba ne-o feri Dumnezeu, domnule, că i toiul lucrului și-i sătulă lumea de bătaie!»

Lui Schvarzenfi pare că i-s'a pus ceva rău la stomac, face o față supărată, lovește după o muscă, să-și rupă mătur ceca în două.

S'aude sbierat răgușit în stradă. Schvarzenfi din doi pași e în ușa dughenii. Lița lui Mariuță își face ponturile de toate zilele. Și-a luat porția, a făcut larmă, a căpătat un picior, și-acum amenință pe cârciumar: «te omor, ui așa, când se va face reboluție».

Lui Schvarzenfi îi râd ochelarii. Are ceva drăcesc în uitat, în mișcări. Ceva l-a gâdilat plăcut, în ureche.

Intră grăbit Ion a Săvoaii, să-și cumpere duhot de car.

— «Dă mi iute, domnule, câ-mi rup boii carul. Ii mâncă strechea, să-i omoare!»

— «Ce spune satu, Ion, nu face la noi mișcare, revoluțion?»

— «Ba, să vă apere Dumnezeu, domnule, că de vă mișcați, vă potopește satu!»

Nu știu, ce-a înțeles Ion în graba, de-a nu-i face strechea vreo pozną, dar Schvarzenfi s'a micit c'o șchioapă, și a căpătat pielea găinii.

Când a murit Regele Ferdinand și-a ridicat nasul îndrăznet din gazetă:

— »No, Pantilimon, murit la Rege».

— »Murit. Dumnezeu să-i facă parte de hodină, că bagseama a fost minunat de cuminte și vrednic și bun ca pâinea cea caldă!»

— »D'apoi, ce ziceți voi când nu este la voi Rege?»

— Ce să zicem? Rau o hi, fără căpetenie in țară. Dar or vedea ei domnii de noi, că noi, voi D-ta, avem cu lucrul câmpului».

— »D'apoi che pus la Rege un copil mic, cât Fritz al meu».

— »Săracuțul de el. Cuminte și minunat o hi, Dumnezeu să ni-l țină».

Domnul Schvarzenfi ziua-noapta e cu gazetele în mână. Le cetește, le răsfoiește, caută și așteaptă ceva dela ele. Descoasă mușterii, care acum vara sunt totdeauna grăbiți.

In dugheana domnului Svarzenfi e bine și răcoare. Muștele sug zahăr, unele își lasă ciolănuțele acolo, altele scapă de sub măturicea ucigătoare.

In creerul domnului Schvarzenfi umblă fel de fel de gânduri, dorinți, cari nu se pot împlini, căci sătenii sunt atât de ocupați cu lucrul câmpului. Și lumea e sătulă de mișcarea, pe care o visează mulți de mâna lui Schvarzenfi. Dar să-i apere Dumnezeu, vorba lui Ion, — »că de se mișcă, îi potopește satul».

Petre Dascălul.

Colțul plugarului

Ploi mari au căzut în toată țara

— In unele regiuni au fost ruperi de nori. Starea câmpului după ploaie. Cum va fi vremea. —

După un timp secetos destul de lung, ploaia binefăcătoare a căzut în tot cuprinsul țării. In unele regiuni din Banat, din Prahova și din partea de jos a Basarabiei, ploile au fost însoțite de grindină, făcând oarecari stricăciuni. In general însă, ploaia a ridicat câmpul, ajutând ca în anul acesta să fie scos un rod peste așteptări de bogat. Fânațele și păioasele (grâu, secară, orz) nu mai au lipsă de ploaie. Porumbul a primit ploaia la timp: în unele regiuni înainte de prășit, în altele după prășit. Puțină stricăciune a făcut grindina în regiunile viilor din jud. Bacău. In general și viile vor da un rod bogat.

Vremea s'a răcit. In urma unui cutremur de pământ, care s'a simțit în săptămâna trecută, în partea de mijloc a Europei, în Cehoslovacia a nins. Pe munții din Boemia s'a așezat un strat destul de gros de zăpadă iar temperatura a scăzut până la înghețarea apei. Frigul din munții Boemiei a avut influențare și asupra vremii dela noi. De o săptămână s'a lăsat frig mai ales peste noapte. Vremea continuă a fi rece. Ploi mărunte se vestesc în toată țara. In săptămâna care vine, timpul va rămânea tot rece și ploios.

Cuscuta a năpădit lucernișțile

Ministerul agriculturii atrage luarea aminte tuturor plugarilor, că în multe părți ale țării, culturile de lucernă și trifoi sunt năpădite de cuscută. Cuscuta este dușmanul de moarte al lucernei și trifoiului. Un singur fir de cuscută se poate întinde într'un an pe zeci și sute de metri pătrați.

Lucernele și trifoiștele atacate de cuscută sunt distruse, dacă o lăsăm să crească în voie. Cuscuta se arată sub forma unor firișoare galbene, sari se întind în toate părțile, se învârtesc în jurul lujerelor de lucernă și de trifoi, le sug hrana și le usucă.

In acest scop, ministerul domeniilor a trimis înștiințări tuturor serviciilor agricole, în care se dă sfatul tuturor cultivatorilor de lucernă, ca în cazul când au lucerniere atacate de cuscută, să le stropească cu zeamă de calaican, 5 kgr. la 100 litri. In comerț se mai găsesc și alte asemenea preparate; vor întrebuința însă numai cele aprobate de »Institutul de cercetări agronomice«.

Cum se aplică legea

pentru pierderea cetățeniei române

M. S. Regele a iscălit următorul decret lege, privitor la pierderea cetățeniei române:

In afară de cazurile prevăzute de art. 36 și următorii din legea Nr. 28 din 1924, cetățeanul român, care locuește în străinătate își va pierde naționalitatea, dacă se va face vinovat, ca autor sau complice (tovarăș), de un fapt care ar putea avea drept efect (rezultat), turburarea ordinei publice a țărei, sau dacă printr'o purtare potrivnică îndatoririi de fidelitate (supunere) față de Țară, vatămă interesele românești sau micșorează bunul renume sau prestigiul României.

Se socotește purtare potrivnică îndatoririi de fidelitate față de țară, chiar faptul, de a fi înlesnit propaganda dușmănoasă împotriva României.

Ministerul public va putea cere tribunalului ultimul domiciliu în țară al fostului cetățean, punerea sub administrațiune forțată a bunurilor imobile rurale ce fostul cetățean român le are în țară. Administrațiunea va avea loc potrivit regulelor referitoare la lipsirea din țară.

Bunurile și drepturile imobiliare rurale ce fostul cetățean are în țară, vor fi lichidate judecătorește.

Chipul Maicii Domnului, lovit în obraz cu o peatră de un răufăcător, — a sângerat

Credincionșii cari se închinau la chipul Maicii Domnului, dela răscrucea drumului de lângă comuna Chustchi în Polonia, au fost martorii unei minuni. Un răufăcător, oprindu-se în fața icoanei, a aruncat într'ânsa cu o piatră. Pe locul loviturii, în obraz, s'a ivit un picur de sânge. Credincioșii s'au apropiat și au șters picurul de sânge, dar îndată a ieșit altul, închegându se pe locul care semăna cu o rană.

La locul minunii, mii de oameni de pe întreg cuprinsul Poloniei, au pornit în cucernic pelerinaj.

Cea mai mare revărsare de ape

pe care a cunoscut-o istoria, un adevărat potop, împrăștie moartea în China

Fluviul Galben este apa sfântă a chinezilor. In fiecare an, la începutul primăverii ori mai târziu, iese din matcă și acopere sute de mii de hectare de pământ. In anul acesta revărsarea fluviului Galben a produs o adevărată catastrofă. Telegramele cari sosesc deacolo, iată ce spun: Suprafața întreagă inundată până acum de apele fluviului Galben se ridică la 2400 chilometri patrați. Două mii de sate sunt acoperite de ape. Au rămas fără adăpost 7 sute de mii de persoane. Ploaia cade cu mare furie, ridicând în fiecare clipă apele. In 24 de ore apele au acoperit alți 900 de chilometri pătrați de pământ.

Autoritățile japoneze cred a ști că în această încă neînțâinită nenorocire în tot decursul istoriei, și-au aflat moartea, în decurs de 3 zile, 150 de mii de suflete. Alte o sută de mii de persoane, mai toți refugiați pe mici bucăți de pământ, în mijlocul apelor, nu pot primi nici un ajutor. Strădania autorităților este aproape zadarnică. Sute de mii de oameni fug ingroziți. Jalea este de nedescris. După războiul care a pus stăpânire pe China, potopul este a doua nenorocire cu care Dumnezeu încearcă pe nefericitul popor chinez.

Lupta împotriva balaurului nevăzut

— Congresul dela Varșovia a cerut ca parlamentul polon să voteze o lege specială împotriva francmasoneriei. —

Ca și chestiunea jidovească, francmasoneria, această născocire a jidanilor, în Polonia a ajuns a fi o problemă de ordin național. Se știe, că francmasoneria este mijlocul tainic cu ajutorul căruia jidanii luptă ca să doboare creștinismul și toată rânduiala pe care creștinismul a făcut-o în lume.

Francmasoneria sau balaurul nevăzut, cum i-se mai spune, a pus stapânire pe cei mai de seamă oameni ai țărilor, căci scopul jidanilor cari o conduc este următorul: să sucească capul oamenilor sus puși, ca prin înlesnirea lor să poată lucra în dragă voie. Unele țări, ca Polonia, au început să lupte din răsputeri împotriva francmasoneriei. Deunăzi a avut loc la Varșovia un Congres, în care s'a cerut parlamentului ca să voteze o lege specială, cu scopul de a combate influența francmasoneriei în Polonia.

Dl Hitler va pleca la Viena

să împace nemulțumirile ivite între național-socialiștii de acolo

In Viena s'au produs nemulțumiri în sânul partidului național-socialist.

Foștii hitleriști, cari au luptat pentru alipirea Austriei la Germania, au rămas nemulțumiți de chipul cum sunt împărțiți în slujbele politice. Dl Seiss Inquart, fostul conducător al hitleriștilor austrieci dinainte de unire și care după unire a fost numit guvernator al Austriei, a rămas cel mai nemulțumit. Poate din neîncredere ori din altă pricină, dl Hitler nu i-a dat mână liberă să mai poată lucra în Austria și astfel se pare că s'a răzvrătit împotriva stăpânirii. Numai așa se poate tâlmăci o știre care spune, că numeroși înalți demnitari și funcționari — între care și dnul Seiss Inquart — au fost mutați din Austria în Germania.

Național-socialiștii austrieci l-au chemat pe dl Hitler să meargă la Viena ca să împace pe cei nemulțumiți.

Vizita cancelarului Hitler la Viena va avea loc în săptămâna aceasta.

Se duc pe vedere unii la alții, dar nu cu gând prietenesc

— Un aeroplan militar cehoslovac a zburat deasupra teritoriului german. —

Am scris în repețite rânduri despre aeroplanele militare germane cari sburau deasupra pământului cehoslovac, dealungul graniței, și cari luau fotografii și planuri. Cehoslovacii au răspuns cu aceeași măsură. Un aeroplan de vânătoare cehoslovac a zburat deasupra graniței germane, în apropiere de Lamback, a înconjurat vreme de o jumătate de oră gara Lam, situată la 7 kilometri de graniță, pe pământul german. Aeroplanul a coborât până la 80 de metri deasupra pământului, luând fotografii și planuri militare.

In stările de azi, un aeroplan cehoslovac care a zburat deasupra pământului german, este în tocmai ca și când un regiment de soldați cehoslovaci ar fi intrat în Germania, cu scopul de a provoca război. Incă nu se știe care va fi răspunsul Germaniei. Bun cu toată siguranța nu va fi!

Aceste jocuri primejdioase, pun la foarte grea încercare pacea dintre cele două popoare.

Și la unguri este arzătoare problema jidovească

— Al treilea partid antisemit a luat ființă în Ungaria —

Un nou partid național-socialist a luat ființă în Ungaria.

Acesta este al treilea partid național socialist din Cameră, unde are 9 deputați.

Noul partid va urma linia celorlalte două partide. Se crede că el va căuta să se îndrepte în special asupra problemei agrare, păstrând programul antisemit.

Orientarea antisemită a politicii ungurești este un fapt de natură să grăbească ducerea la bun sfârșit a problemei jidovești.

Noua îndreptare a politicei antisemite a ungurilor, se bucură de urmarea întregului popor, pentrucă partidele noui, cu caracter național-socialist, merg până la reforma agrară cea mai desăvârșită.

Mișcarea antisemită în Ungaria a fost trecută de multă vreme între problemele arzătoare de stat. Viața grea pe care o duc și ungurii în țara lor, se datorează, în cea mai mare parte jidanilor. Scuturarea de jugul lor, trebue privită cu bucurie.

Noutăţi — Ştirile săptămânii

Recursul dlui Corneliu Z. Codreanu a fost respins. Curtea de Inaltă justiţie militară, a judecat recursul în săptămâna trecută. Dl Corneliu Z. Codreanu a rămas, astfel, cu osânda de 10 ani închisoare care i-a fost dictată de către Tribunalul militar al Corpului II Armată din Bucureşti.

Pentru răspândire de publicaţiuni neîngăduite, Tribunalul militar din Galaţi a judecat pe profesorul Stoicănescu Constantin dela Şcoala Politechnică din Timişoara. Tribunalul i-a dictat profesorului osânda de 3 luni închisoare.

Tot pentru acelaşi fapt au fost osândiţi: la 4 luni închisoare inginerul Augustin Liviu, la o lună închisoare Aurel Novac, Augustin Lacea şi Constantin Paraschiv.

Jertfă de mamă. O nenorocire care a costat viaţa unei mame s'a petrecut în următoarele împrejurări:

Locuitorul Gheorghe Vaideş din Bicazul Ardelean (Ciuc), după ce-şi făcuse nişte cumpărături la bâlciul anual care se ţine la P. Neamţ, a pornit spre casă dimpreună cu soţia sa Ana Gh. Vaideş, şi cu un copilaş de vre-o 4 ani.

La eşirea din oraşul P. Neamţ, la vr'un km. de fabrica »Mucava«, copilul a scoborât din căruţă şi a trecut lângă un şanţ.

In acel moment venea cu mare iuţeală maşina nr. 454 Ploeşti, proprietatea soc. »Astra Română«, condusă de şoferul Vasile Coliban. — Femeia Ana Vaideş văzând că maşina vine cu iuţeală şi că copilul vrea să treacă şoseaua, s'a repezit să şi salveze fiul. Nefericita mamă a fost izbită atât de puternic de maşină în cât a rămas moartă pe loc.

Numirea controlorilor generali. M. S. Regele a iscălit următorul decret:

Art. I. — Se numesc controlori generali clasa I în corpul superior de control: d. Ioan Zenovie, consilier la Curtea de Apel Bucureşti, d. general de divizie în rezervă Nicolae Mihăilescu.

Art. II. — Se numesc controlori generali clasa II în corpul superior de control: d. Niculae Leon, directorul Casei de amortizare, d. Ioan Teodorescu, directorul general al institutului de statistică, d. Eugen Sturza, av., şeful contenciosului Casei generale de pensiuni, d. general de brigadă în rezervă Gheorghe Iorgulescu, d. general de brigadă în rezervă Sabin Banciu.

In India bântuie o groaznică epidemie de holeră. Din Răsăritul îndepărtat vine ştirea, că în India a izbucnit cu furie holera. In cele din urmă zece săptămâni s'au îmbolnăvit de aceasta cumplită boală peste 25 de mii de oameni, dintre cari 12 mii au murit.

S'au luat cele mari aspre măsuri, ca epidemia cumplită să fie stinsă.

O mare expoziţie agricolă. Ministerul de Agricultură şi Camerele agricole din toată ţara vor organiza la toamnă o mare expoziţie agricolă, unde vor fi expuse atât produsele agrare cât şi animalele casnice.

Fostul cancelar Schuschningg al Austriei s'a căsătorit. Incă din vremea când era stăpânul Austriei, dânsul a cunoscut-o pe contesa Czernin Fugger, cu care avea de gând să se căsătorească încă atunci. Alipirea Austriei şi frământările cari au urmat, l-au silit pe Schuschnigg să amâne căsătoria, care s'a celebrat în săptămâna trecută, sub paza autorităţilor.

O nenorocire cu urmări triste s'a petrecut în comuna Segarcea din jud. Dolj. Invăţătoarea Ioana Buia a plecat cu copiii la la o excursie prin pădure. Două eleve, Ecaterina Logofătu şi Ioana Pătru, cu învoirea învăţătorei, s'au dus să se scalde în pârâul din apropierea pădurii în care se opriseră. Pârâul fiind umflat de pe urma ploilor, nefericitele copile au fost luate de apă şi înecate. Invăţătoarea Buia a fost arestată şi dată în judecată pentru omor fără voe.

Ciobanul Petrache Lupu, care a văzut minunea arătării la Maglavit a fost împroprietărit cu 5 pogoane de pământ. La Expoziţia Zootehnică dela Poiana Mare, dl ministru al agriculturii Ionescu Şişeşti a stat de vorbă cu ciobanul Petrache Lupu şi a dat ordin organelor agricole jud. Dolj să-i dee ciobanului 5 pogoane.

La ce mai poate sluji un tanc. Un tanc este o armă îngrozitoare de luptă, o maşină de război, de secerat vieţi omeneşti, de împrăştiat moarte şi jale în juru-i. Şi totuşi un tanc poate fi întrebuinţat şi la alte lucruri mai bune şi mai frumoase. Un ziar din Spania povesteşte un caz foarte interesant, petrecut la Rocquetas lângă Tortosa. In timp ce luptele erau în toiu, tunurile bubuiau, iar mitralierele răpăiau, în afara zonei de luptă au văzut lumina zilei patru copilaşi nevinovaţi. Soldaţii generalului Franco au aflat imediat de tinerii născuţi, şi au făcut toate pregătirile pentru botez. Ca altar şi cristelniţă s'au servit de un tanc. Botezul a fost săvârşit de preotul regimentului de tancuri uşoare, iar naşii au fost comandantul regimentului cu încă trei ofiţeri.

Prima femee preot în România. In orăşelul Dumbrăveni, din judeţul Târnava Mică, a fost instalată ca preot pentru unitari, o femee, domnişoara Berta Deack. Noul păstor al unitarilor din Dumbrăveni a absolvat teologia la Cluj şi este prima femee preot în România. Când a fost instalată în scaunul preoţesc, domnişoara preot a declarat că se va strădui mult pentru binele sufletesc al credincioşilor ei. Aceştia sunt însă într'o mare încurcătură. Nu ştiu, dacă trebue să i-se adreseze domnişoarei preot: „părinte" ori „maică"...

Din cauza unei boale fără leac, Elisabeta Rusu din com. Independenţa j. d. Cahul, mamă a trei copii, şi a omorât cu toporul toţi copiii apoi s'a spânzurat. Femea suferea de pelagră, boala porumbului stricat.

Pentru odihna sufletului poetului Octavian Goga, Sâmbătă în 18 Iunie s'au slujit parastase în toată ţara. In acea zi s'au împlinit 40 de zile dela moartea poetului.

Comandantul armatelor din Ucraina, generalul Kotoşin, a fost omorât cu focuri de revolver de un ofiţer care făcea parte din gruparea »liberatorii Rusiei". După săvârşirea faptei, ofiţerul s'a sinucis. Trei comisari de poliţie, cari au fost puşi să păzească viaţa generalului Kotoşin, au fost osândiţi la moarte şi împuşcaţi, pentru că nu au luat măsuri de pază.

Patruzeci de călugări dela mănăstirea Secu din jud. Iaşi, au fost duşi la Institutul de combatere a turbării, pentru că au beut lapte dela două vaci turbate. Aflându se la păşune, cireada mănăstirii a fost atacată de 3 vulpi turbate cari au muşcat 2 vaci. Toţi cei cari au mai beut lapte dela vacile turbate, între cari mai mulţi vizitatori aşezaţi la mănăstire pentru odihnă, au plecat la Iaşi pentru a primi injecţii împotriva turbării.

„Ştiu că am să mor, mor însă liniştit, căci mi-am făcut datoria"

A doua victimă a banditilor bulgari a încetat din viaţă. Este soldatul Ion S. Ion din regimentul de grăniceri din Bazargic, care — după cum se ştie — în noaptea de 14 Iunie, a căzut greu rănit de gloanţele bandiţilor bulgari, dimpreună cu plutonierul jandarm Petculescu, care a murit pe loc.

Soldatul Ion S. Ion a rostit, în faţa maiorului său, cuvintele: »Ştiu că voi muri, domnule maior, mor însă liniştit, căci mi-am făcut datoria«. Soldatul a închis apoi ochii pentru vecie.

Inmormântarea a avut loc în Sâmbăta trecută. Soldatului i sa dat cinstea de erou fiind înmormântat la cimitirul celor căzuţi pentru patrie.

Soldatul grănicer Ion S. Ion era orfan de război. Acasă în satul lui, o văduvă cu doi copilaşi, plânge amarnic pe acela care a murit eroic pentru patrie.

Nenorocirea din satul Recea judeţul Bălţi

— 40 de persoane otrăvite cu carne stricată. Opt au murit —

In satul Recea din apropierea târgului Răşcani în jud. Bălţi, s'a petrecut o groaznică nenorocire. In săptămâna trecută săteanul Alexandru Ciobanu a chemat 40 de consăteni la clacă pentru lipitul casei. Seara le-a dat clăcaşilor de cină carne dintr'un porc, pe care l-a tăiat anume în acest scop. Claca s'a sfârşit cu veselie şi voie bună, toţi clăcaşii plecând spre casele lor. Peste noapte cei 40 de inşi cari au mâncat din porc, au fost cuprinşi de dureri înspăimântătoare de stomac. In scurtă vreme întreg satul a fost cuprins de vaete înfiorătoare. Până la sosirea medicului şi a autorităţilor, 8 ţărani încetară din viaţă. Alţi 30 se află pe moarte.

Autorităţile cred că porcul fusese bolnav. Se mai presupune că în mâncare a fost pusă o otravă puternică. Până la închiderea foii nu ne au mai sosit veşti despre soartea celorlalţi.

Eroismul unui mecanic de tren

— Cu patru coaste rupte a condus trenul până la gara de oprire —

Mecanicul Victor Vintilă care conducea trenul accelerat Oradea—Bucureşti, în săptămâna trecută Sâmbătă seara, îndată după plecarea din Oradea, a observat o mică stricăciune la locomotivă. In plină iuţeală a trenului, mecanicul a ieşit pe locomotivă şi a reparat stricăciunea. In clipa în care voia să intre în locomotivă a fost lovit de semnalul de oprire, în dreptul staţiei Veneţia. Greu rănit, mecanicul nu şi-a părăsit postul ci a condus trenul până în gara principală de oprire Cluj, unde a căzut leşinat. Dus la clinică, medicii au constatat că mecanicul Vintilă avea patru coaste rupte.

Eroismul de care a dat dovadă mecanicul Vintilă să fie pildă vie tuturora.

Cum sunt pedepsiţi comuniştii din Germania

O telegramă din Berlin vesteşte: Luni în 20 Iunie au fost executate cu securea 4 persoane osândite la pedeapsa cu moartea pentru înaltă trădare. Este vorba de trei bărbaţi şi o femee, cari au încercat, în părţile de miazăzi, să pună bazele unei organizaţii comuniste şi cari au fost în legătură cu agenţii comunişti streini. Acestora, osândiţii le-au predat secrete militare de ale armatei germane.

Fluviul Galben şi-a săpat o matcă nouă

Vestim în altă parte a gazetei despre potopul care s'a abătut asupra Chinei. Apele fluviului Galben au săpat o matcă adâncă dealungul liniei ferate, spălând totul în calea sa. Aproape întreagă apa fluviului curge acum prin matca sa cea nouă.

Ploaia cade într'una. Apele cresc cu un metru pe zi. Ale sute de chilometri patraţi, au fost acoperiţi de ape. Numărul celor rămaşi fără adăpost se urcă la un milion. Numărul morţilor întrece de 2 sute de mii.

Jidanii din Germania au fost opriţi de a mai face comerţ

Ministerul comerţului german a dat poruncă să fie scoşi din comerţ toţi jidanii. Pe marile pieţe comerciale din Germania nu vor mai putea lucra decât numai germani curaţi. Porunca îngăduie comercianţilor jidani să-şi vândă marfa pe care o au în prăvălii.

Tipografia Astra Ardeleană S. A. R. - Cluj, Calea Moţilor 34.

Bun de imprimat